

LIETUVOS MAUDYKLŲ VANDENS KOKYBĖS STEBĖSENOS 2009–2011 METŲ PROGRAMA

Europos Bendrijos aplinkos politika siekia aukšto apsaugos lygio šitaip skatindama prisidėti prie aplinkos kokybės išsaugojimo, apsaugos ir gerinimo bei žmonių sveikatos apsaugos siekių įgyvendinimo. Europos Parlamentas ir Europos Taryba, atsižvelgdami į Europos Bendrijos steigimo sutartį, Komisijos pasiūlymą, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto ir Regionų komiteto nuomones, 2006 m. vasario 15 d. priėmė direktyvą 2006/7/EB dėl maudyklų vandens kokybės valdymo, panaikinančią direktyvą 76/160/EEB. Įgyvendindama šią direktyvą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2009 m. birželio 25 d. nutarimu Nr. 668 patvirtino Maudyklų vandens kokybės stebėsenos 2009–2011 metų programą.

Maudyklų vandens kokybės stebėsenos 2009–2011 metų programa parengta atsižvelgus į keletą faktorių: 2008 m. pabaigoje baigta vykdyti Maudyklų vandens kokybės stebėsenos 2006–2008 metų programa, Lietuvos Respublika privalo kasmet Europos Komisijai teikti Lietuvos Respublikos maudyklų vandens kokybės ataskaitą. Šios programos paskirtis – gerinti aplinką, kad ji būtų palanki žmonių sveikatai, užtikrinti kaupiamų duomenų, apibūdinančių sveikatos aplinką, patikimumą ir prieinamumą.

Maudyklų vandens kokybės stebėsenos tikslas – maudyklų vandens kokybės nustatymas ir priežiūra, siekiant išsaugoti ir pagerinti maudyklų būklę, sudarant saugias sąlygas žmonių sveikatai.

Programai vykdyti išskirti tokie uždaviniai:

- tobulinti maudyklų vandens kokybės stebėsenos valdymą;
- sistemingai stebėti ir analizuoti maudyklų vandens mikrobiologinę ir cheminę taršą, nustatyti trumpalaikės taršos arba išskirtinių situacijų atvejus;
- vertinti maudyklų vandens kokybę, klasifikuoti ir sudaryti charakteristikų aprašus;
- užtikrinti, kad informacija apie maudyklų vandens kokybę, trumpalaikės taršos arba išskirtinių situacijų atvejus būtų teikiama visuomenei, valdžios ir valdymo institucijoms.

Įgyvendinant šią programą bus siekiama sumažinti maudymuisi naudojamų vandens taršą.

Tam būtina vykdyti paplūdimių maudyklų programinę priežiūrą pagal nustatytus stebėsenos parametrus ir sąlygas. Stebint maudyklų vandens kokybę ilgesnį laikotarpį galima atlikti maudyklų vandens klasifikaciją ir sudaryti maudyklų vandens charakteristikų aprašus. Norint išvengti pavojaus sveikatai, ypač nuspėjamos trumpalaikės taršos arba išskirtinių situacijų atvejais, programos priemonių plane numatyta laiku teikti informaciją visuomenei, valstybės valdžios ir valdymo institucijoms apie maudyklų vandens kokybę.

Maudyklų vandens kokybės stebėseną apims visos Lietuvos teritorijoje esančias maudyklas: pajūrio, upių, ežerų, tvenkinių, užtvankų ir karjerų. Maudyklų sąrašas buvo sudarytas atsižvelgiant į apkrovą (ne mažiau kaip 100 žmonių maudymosi sezono didžiausios apkrovos metu).

Programos vykdymas bus vertinamas kiekvienais metais ir galutinai – baigus ją vykdyti. Vertinant programą kokybės ir kiekybės požiūriais, numatyta analizuoti: sistemingai stebėtų maudyklų, kiekvienoje maudykloje atrinktų mėginių, naujų pripažintų tinkamai naudoti paplūdimių, parengtų maudyklų charakteristikų aprašų ir maudyklų, kurių vanduo puikios ir geros kokybės, skaičių bei maudyklų, atrinktų „Mėlynosios vėliavos“ sertifikavimui, skaičių.

Higienos institutas, kaip stebėseną koordinuojanti institucija, turės analizuoti ir vertinti maudyklų vandens kokybę, sudaryti maudyklų vandens charakteristikų aprašus, informuoti visuomenę, rengti ataskaitas Europos Komisijai, internetu ir kitomis visuomenės informavimo priemonėmis teikti informaciją visuomenei.

Daugiau informacijos apie programos vykdymo eigą teikia Europos Komisijos direktyvos dėl maudyklų vandens pritaikymo techninei pažangai komiteto atstovė Lietuvai Gražvydė Norkienė, tel. (8~5) 212 39 13, el. paštas grazvyde.norkiene@hi.lt.

*Gražvydė Norkienė
Higienos instituto
Visuomenės sveikatos tyrimų skyrius*